

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

březen 2018

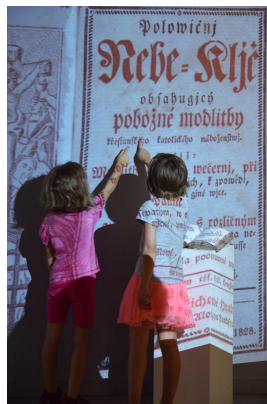
NOVINKY Z MUZEJNÍ KNIHOVNY

Již tradičně přinášíme v březnu, který je celostátně vyhlašován jako měsíc čtenářů, informace o dění v muzejní knihovně v uplynulém roce. Muzejní knihovna registrovala v uplynulém roce 101 registrovaného návštěvníka. Během 327 návštěv badatelé studovali 915 klasických dokumentů. Naši badatelé hojně používali on-line katalog knihovny (www.mjh.cz a intranetová verze v badatelně muzea), v němž během 888 vstupů položili 6031 dotazů. Také počet uživatelů digitální knihovny Muzea Jindřichohradecka se stále zvyšuje. V loňském roce jsme pro tyto zájemce spustili zkušební verzi on-line přístupu digitální knihovny *Kramerius* na [www stránkách muzea](http://www.stránkách.muzea), v níž najdou téměř všechny tituly regionálních periodik počínaje nejstarším *Neuhäuser Allgemeiner Anzeiger* (1844-1848) a konče týdeníkem *Štít* (1973-1992). Digitální knihovna *MANUSCRIPTORIUM* (<http://www.manuscriptorium.com>) byla obohacena o dalších 16 titulů starých tisků a rukopisů, takže v současné době nabízí plně digitální kopie 58 nejceněnějších titulů z knihovny Muzea Jindřichohradecka.

Fondy knihovny byly prezentovány též na výstavách. Loňská hlavní výstava letní sezony připomněla významné výročí největší mimopražské tiskárny 19. století – Landfrasovy tiskárny, od jejíhož vzniku uplynulo 220 let. Název výstavy *Nebekliče od Landfrasů – knižní bestsellery 19. století* lákal návštěvníky, aby přišli nahlédnout do desítek knih určených pro nejširší lidové vrstvy – do nebekličů, které tvořily spolu s dalšími modlitebními knihami základ produkce Landfrasovy tiskárny a jádro jejího obchodního úspěchu. K výstavě byla připravena stejnojmenná publikace, kterou je možno zakoupit v pokladně muzea.

Ve dnech 20. – 21. září 2017 proběhla v Muzeu Jindřichohradecka odborná konference *Knižní kultura 19. století*. Muzeum ji pořádalo za podpory Národního muzea a Metodického centra pro knižní kulturu a literární muzea při Památníku národního písemnictví. Konference byla připravena při příležitosti 220. výročí založení Landfrasovy tiskárny a volně navázala na konferenci *Tiskárny a tisky 19. století*, která se konala v roce 1997. V průběhu konference se podařilo naplnit hlavní cíle pořadatelů, jimiž bylo komplexní sledování problematiky knižní kultury celého 19. století a rozvíjení mezioborové spolupráce a spolupráce paměťových, akademických i vědeckých institucí.

První říjnový týden byl již po jedenadvacáté věnován celostátní akci *Týden knihoven*. Knihovna Muzea Jindřichohradecka při této příležitosti připravila pro žáky druhých stupňů

základních škol a pro středoškoláky pásmo věnované 220 výročí založení Landfrasovy tiskárny. Během hodinového programu účastníci navštívili expozici Landfrasova tiskárna a výstavu Nebekliče od Landfrasů aneb knižní bestsellery 19. století s komentářem kurátorky.

V roce 2017 byly sbírkové knižní fondy obohaceny o 52 nové přírůstky, mezi nimiž se objevil například Poloviční nebeklič z Landfrasovy tiskárny v mosazné vazbě zdobené štrasem. Unikátní akvizicí byl leták se satirickým textem *Jak žid přijímá pacholka do služby* tištěný rychlotiskem A. Landfrasa v Jindřichově Hradci na přelomu 40. a 50. let 19. století.

V roce 2017 bylo restaurováno rekordních 37 knihovních jednotek. Jednalo se především o velký soubor nebekličů, které byly vystaveny na již zmíněné výstavě. Restaurovány byly také některé unikátní tisky a rukopisy, které byly zároveň digitalizovány, například soubor rukopisů z 18. století s přímou vazbou na náš region nebo některé zajímavé staré tisky.

V nadcházejícím roce se příznivci knihovny setkají s knižními exponáty především na výstavách První republika – život v Jindřichově Hradci na stránkách Omlasu od Nežárky a na velké sezónní výstavě Muzejní poklady v rukách restaurátorů. Odborníci se mohou těšit na příspěvky z konference Knižní kultura 19. století, které budou publikovány ve sborníku Národního muzea Acta musei nationalis Pragae. Historia literarum.

Štěpánka Běhalová

VELIKONOČNÍ VESELICE POTŘETÍ V MUZEU JINDŘICHOHRADCKA

Na průvod městem s řehačkami a Kraslicovnkem, malování perníčků, barvení kraslic, pletení pomlázek či cimbálovou muziku láká návštěvníky Velikonoční veselice v Jindřichově Hradci. Již potřetí lidové tradice oslavující příchod jara ožijí v prostorách Muzea Jindřichohradecka ve Štítěného ulici. Tradiční i méně známé velikonoční zvyky si tam mohou malí i velcí vyzkoušet na Bílou sobotu 31. března od 10 hodin.

Součástí Velikonoční veselice je představení velikonočních tradic jako každoročně ve spolupráci s Jarošovskou krojovou družinou. Děti i dospělí se naučí uplést pomlázku, mohou si nazdobit kraslice i perníčky. Proutky, vajíčka a vše ostatní potřebné bude pro zájemce k dispozici na místě a nemusí si nic chystat předem. Chybět nebude ani výtvarná dílna pro nejmenší.

O zábavu se postará také cimbálová muzika Notečka, hrát bude známý a oblíbený jindřichohradecký dlouhорuký harmonikář Ondra Vácha a prostory u muzea rozezní také dětský rytmický orchestr Hakuna Matata. Návštěvníci se mohou těšit i na malý řemeslný trh.

Kraslice na strom nazdobí děti ze základních a mateřských škol, protože už tradičně Velikonoční veselici doprovází také výtvarné dílny. Žáci mohou popustit uzdu své fantazii od 5. do

28. března v edukační místnosti muzea na Balbínově náměstí. Zájemci se mohou přihlásit na emailové adrese hazukova@mjh.cz, nebo na telefonním čísle 724 250 280. Vstupné je zdarma.

Strom vyzdobený kraslicemi od žáků jindřichohradeckých škol pak poputuje v čele slavnostního průvodu, který vyrazí 31. března v 16.00 hodin z Muzea Jindřichohradecka ve Štítěného ulici na náměstí Míru, kde pak Kraslicovnkem zůstane vystaven. Na příchod jara a Velikonoc upozorní návštěvníky veselice a kolemjdoucí také rachot velikých řehaček, s nimiž poputuje rytmický sbor Hakuna Matata.

Marie Hazuková

HISTORICKÉ MÓDNÍ TRENDY V DEPOZITÁŘI NÁRODOPISNÉM

Častými dary do muzejní sbírky jsou hlavně předměty denní potřeby. Mezi nimi dominují především dobové oděvy a oděvní doplňky. V současné době bohatá kolekce textilu zahrnuje především tradiční lidové kroje pocházející z našeho regionu již z počátku 19. století. Dalším bohatým souborem je měšťanský textil, jehož nejcennější unikáty pocházejí z období biedermeieru z poloviny 19. století. Jedná se především o dámskou garderobu

obsahující šaty, kabátky, halenky, sukně, klobouky, čepce, vějíře, slunečníky, kabelky a další nezbytné součástky dámského šatníku. Soubor měšťanského textilu je charakteristický především luxusními materiály jako hedvábí, brokát a samet a také profesionálním ručním zpracováním s mnoha detaily jako je vyšívka kovovými nitěmi, krajkové vsadky, sámkování nebo žabičkování. Tuto vzácnou kolekci měšťanského textilu doplňují dámské, pánské a dětské oděvy a oděvní součásti postihující období od poloviny 19. století až do 2. poloviny století dvacátého. Každoročně se daří tento soubor obohacovat novými exponáty. Velká péče je také věnována restaurování vybraných oděvů a jejich pečlivému uložení.

Mezi zajímavé soubory získané v nedávné době patří například kolekce dámských a pánských klobouků, límečů, rukavic a rukávnicků pocházejících z majetku jindřichohradecké rodiny Krausů, která provozovala ve městě známý textilní závod, který se nacházel na náměstí Míru. Tato kolekce dokládá módu od počátku 20. století. Najdeme zde klobouky a čapky z doby monarchie, první republiky, doby poválečné i z 60. a 70. let 20. století. Dalšími pěknými kolekcemi byly například textilie z Jindřichova Hradce a ze Studené, které obsahovaly jak oděvy všedního dne, zahrnující třeba tepláky na gumu, koženou čapku na motorku, a baloňák, tak třeba i nákladnější sváteční šaty na svatbu, plesovou róbu a třeba ve své době populární krimplenové šaty nebo kalhotový kostýmek.

Většina ze získaných exponátů se stává velmi populárními výstavními předměty, neboť výstavy typu...co nosily naše babičky..., mají mezi návštěvníky muzea vždy velkou odezvu. Často se po jejich skončení podaří získat další zajímavé kousky do muzejní sbírky.

obsahující šaty, kabátky, halenky, sukně, klobouky, čepce, vějíře, slunečníky, kabelky a další nezbytné součástky dámského šatníku. Soubor měšťanského textilu je charakteristický především luxusními materiály jako hedvábí, brokát a samet a také profesionálním ručním zpracováním s mnoha detaily jako je vyšívka kovovými nitěmi, krajkové vsadky, sámkování nebo žabičkování. Tuto vzácnou kolekci měšťanského textilu doplňují dámské, pánské a dětské oděvy a oděvní součásti postihující období od poloviny 19. století až do 2. poloviny století dvacátého. Každoročně se daří tento soubor obohacovat novými exponáty. Velká péče je také věnována restaurování vybraných oděvů a jejich pečlivému uložení.

Mezi zajímavé soubory získané v nedávné době patří například kolekce dámských a pánských klobouků, límečů, rukavic a rukávnicků pocházejících z majetku jindřichohradecké rodiny Krausů, která provozovala ve městě známý textilní závod, který se nacházel na náměstí Míru. Tato kolekce dokládá módu od počátku 20. století. Najdeme zde klobouky a čapky z doby monarchie, první republiky, doby poválečné i z 60. a 70. let 20. století.

Z p r á v y

Expozice muzea jsou od 29. března pro veřejnost uzavřeny NOVÁ SEZÓNA ZAČÍNÁ 30. BŘEZNA 2017

* * *

Expozice v jezuitském semináři - otevřeno od pátku 30. března denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

* * *

V pondělí 12. března 2017 od 19.00 hodin se koná setkání Spolku přátel starého Jindřichova Hradce s přednáškou Mgr. Libora Svobody, Ph.D., **JINDŘICHŮV HRADEC NA CESTĚ K ÚNORU 1948 o politickém uspořádání po roce 1945 a dalším.** Konferenční sál muzea ve Štítného ulici. Vstup volný.

Klub historie letectví, město Jindřichův Hradec a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na besedu **PILOT - KOSMONAUT OLDŘICH PELČÁK** pořádanou u příležitosti 40. výročí letců prvního československého kosmonauta do vesmíru z 2. března 1978, která bude doplněna promítáním historických fotografií. V konferenčním sále muzea ve Štítného ulici **v pátek 23. března 2017 v 18.00 hodin.** Akce je pořádána pod záštitou starosty města Ing. Stanislava Mrvky. Vstup volný.

Zveme Vás na VELIKONOČNÍ VESELICI, pořádanou ve spolupráci se spolkem Civis Novus. **Na Bílou sobotu (31. března) je od 10.00 do 16.00 hodin** na programu: dílny pro děti i dospělé - pletení pomlázek, malování kraslic a zdobení perníčků, výroba velikonočních přání a dekorací. Vystoupí: Jarošovská krojová družina, cimbálová muzika Notečka a harmonikář Ondra Vácha. **Od 16.00 hodin - velikonoční průvod městem** od minoritského kláštera ve Štítného ulici v čele se stromem Kraslicovníkem a s velkými řehačkami v podání členů rytmického souboru Hakuna Matata.

Spolek přátel starého J. Hradce začal vybírat členské příspěvky. Výše příspěvku se nemění – zůstává stále ve výši 60 Kč za člena. Pokud nebudete moci zaplatit členství na setkání spolku, je možné je uhradit v Muzeu Jindřichohradecka ve Štítného ul. v kanceláři č. 226 u P. Michalové v pondělí a středu od 9.00 do 11.00 hodin nebo jindy po telefonické domluvě na tel. 728 976 004 nebo na e-mailové adrese michalova@mjh.cz.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXVII. 3/2018

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Michalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Balbínovo náměstí 19/I,

Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

384 363 661 (pracovny),

E-mail: muzeum@mjh.cz